

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK

NIET BEKOSTIGDE INSTELLING VOOR VOORTGEZET ONDERWIJS

DE PARADOX

School/vestiging: De Paradox

Plaats: Vorden

BRIN-nummer: 29RY

Datum uitvoering onderzoek: vrijdag 6 maart 2009

Datum vaststelling rapport: 12 mei 2009

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING

2 OORDELEN

3 CONCLUSIE

BIJLAGE

1 INLEIDING

Dit rapport van de Inspectie van het Onderwijs bevat de uitkomsten van het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs op De Paradox voor voortgezet onderwijs te Vorden. De Paradox is een B3-school: een particuliere school die de status heeft van 'school in de zin van artikel 1, onderdeel b, onder 3 van de Leerplichtwet 1969'. Het onderzoek waarover de inspectie rapporteert, vond plaats op vrijdag 6 maart 2009.

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs door onderzoek te doen naar de aspecten van kwaliteit die zijn vastgelegd in de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT). In het Toezichtkader niet bekostigd voortgezet onderwijs 2008 is uitgewerkt om welke aspecten dit bij een B3-school gaat en op welke wijze het onderzoek door de inspectie vorm en inhoud krijgt. Het toezichtkader niet bekostigd voortgezet onderwijs 2008 bevat de voor het voortgezet onderwijs vastgestelde minimumnormen, maar gaat daar niet bovenuit.

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs met behulp van een beperkte set onderzoeksvragen die ruimte laat voor de wijze waarop de school het onderwijs inricht en tegelijkertijd leidt tot een oordeel over de kwaliteit van het onderwijs. De onderzoeksvragen sluiten nauw aan bij de kwaliteitsaspecten uit de Wet op het onderwijstoezicht (WOT), maar zijn tegelijkertijd zo geformuleerd dat ze niet ingrijpen in de vrijheid van de B3-scholen om zelf de wijze van aanbieden, organisatie en inrichting van het onderwijs te bepalen.

Daarnaast geven de onderzoeksvragen antwoord op de vraag of de school met de wijze waarop zij haar onderwijs inricht voldoende tegemoet komt aan de criteria die de Leerplichtwet 1969 stelt aan een niet uit de openbare kas bekostigde B3-school waar onderwijs wordt gegeven aan leerlingen in de leeftijdsgroep van het voortgezet onderwijs. De beoordeling van de kwaliteitsaspecten vindt derhalve plaats met behulp van onderzoeksvragen die op de eisen die volgens de WOT en Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) van toepassing zijn alsmede op de eisen van 'overeenkomstige inrichting' die volgens de Leerplichtwet 1969 op B3-scholen van toepassing zijn.

Kwaliteitstoezicht en nalevingstoezicht gaan dan ook 'hand in hand', zodat de inspectie naar aanleiding van het kwaliteitsonderzoek tevens kan vaststellen of De Paradox voldoet aan de criteria uit de leerplichtwet.

Het verschil tussen nalevingstoezicht en kwaliteitstoezicht treedt aan het licht als de inspectie heeft vastgesteld dat een B3-school niet voldoet aan de norm. Als dat een norm is die niet samenvalt met een specifiek wettelijk voorschrift dan is er uitsluitend sprake van kwaliteitstoezicht; is dat echter een norm die wel daarmee samenvalt dan is er tevens sprake van nalevingstoezicht.

De onderzoeksvragen die de inspectie hanteert zijn als volgt geformuleerd:

1. Bereidt het leerstofaanbod de leerlingen voor op het vervolgonderwijs?
2. Krijgen de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken?
- 3/4 Leidt het pedagogisch handelen van de leraren/het schoolklimaat tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is?
5. Ondersteunt het didactisch handelen van de leraren het leren van de leerlingen?
6. Wordt de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen gevolgd?

7. Krijgen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding?
8. Liggen de resultaten van de leerlingen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht?
9. Zorgt de school voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs?

Om antwoord te kunnen geven op deze onderzoeksvragen is voor het merendeel van de kwaliteitsaspecten een subvraag of een aantal subvragen geformuleerd. Het overzicht van de onderzoeksvragen en de onderliggende subvragen, alsmede het antwoord van de inspectie daarop vindt u in de bijlage bij dit verslag.

Opbouw van dit rapport

Paragraaf 2 bevat de oordelen van de inspectie ten aanzien van deze onderzoeksvragen, alsmede de onderbouwing daarvan. In paragraaf 3 trekt de inspectie haar conclusies op basis van de bevindingen uit deze paragraaf. Bijlage 1 brengt de uitkomsten van het onderzoek bij De Paradox inzichtelijk in beeld.

Onderzoeksmethode

Deze rapportage is gebaseerd op:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten zijn bestudeerd;
 - gesprekken met de dagelijkse leiding en met de leerlingen zijn gevoerd.

2 OORDELEN

In dit hoofdstuk van deze rapportage van De Paradox geeft de inspectie op alle onderzoeksvragen een concluderend antwoord, gevolgd door een korte toelichting.

2.1 Het leerstofaanbod bereidt de leerlingen niet voor op het vervolgonderwijs.

Toelichting:

Het onderwijs op De Paradox is vraagafhankelijk. Als leerlingen er niet zelf voor kiezen om aandacht te besteden aan leerstof gerelateerd aan de kerndoelen of om examenprogramma's te volgen, dan gebeurt dit ook niet. In de praktijk blijkt dat één leerling voornemens is een volledig examenprogramma te volgen. Een aantal leerlingen is voornemens een gedeelte van een examenprogramma te volgen en een aantal leerlingen houdt zich niet bezig met het wettelijk verplichte leerstofaanbod. Er is geen enkele garantie dat leerlingen van De Paradox de wettelijk verplichte leerstofaanbod aangeboden krijgen en/of verwerken. In de praktijk zal dit ook niet gebeuren. Dit is ook niet de opzet van de school.

2.2 De leerlingen krijgen niet voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.

Toelichting:

Deze onderzoeksvraag wordt als onvoldoende beoordeeld omdat De Paradox geen leerstofaanbod heeft. Het onderwijs is vraagafhankelijk. Een aantal leerlingen realiseert het wettelijk verplichte leerstofaanbod niet of gedeeltelijk. De onderwijstijd is wel voldoende om de doelstellingen van De Paradox te realiseren. Deze schooleigen doelstellingen zijn echter niet gekoppeld aan een leerstofaanbod.

2.3/2.4 Het pedagogisch handelen van de leraren/het schoolklimaat leidt tot een veilige en motiverende schoolomgeving.

Toelichting:

De Paradox kent een aantal gedragsregels. Bij overtreding wordt er bemiddeld. Als bemiddeling onvoldoende resultaat heeft, komt er een aanklacht in de onderzoekskring. Daarbij is de school zeer kleinschalig wat bijdraagt aan een veilige omgeving. De schoolomgeving is motiverend in zo ver dat leerlingen zelf mogen kiezen wat voor activiteiten ze ontplooiën.

2.5 Het didactisch handelen van de leraren ondersteunt het leren van de leerlingen op een wijze die past bij de visie van de school.

Toelichting:

Omdat het onderwijs vraagafhankelijk is is het per definitie afgestemd op de behoeften van de leerlingen. De school doet echter geen uitspraak over de mogelijkheden van de leerlingen. Het onderwijs is dan ook niet afgestemd op de verschillen in leermogelijkheden tussen leerlingen. Het onderwijs is in het Nederlands.

2.6 De voortgang in de ontwikkeling van leerlingen wordt niet gevolgd.

Toelichting:

Er is geen sprake van een periodieke voortgangsbepaling gerelateerd aan te behalen doelen. De mate waarin leerlingen de kerndoelen of de inhoud van examenprogramma's beheersen en daar voortgang in boeken, is niet bekend. Het vaststellen van doelen past ook niet bij vraagafhankelijk onderwijs. De leerlingen bepalen zelf hun doelen; veel leerlingen zijn dan ook niet met schoolvakken bezig.

2.7 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen geen passende zorg en begeleiding.

Toelichting:

Omdat de voortgang van de leerlingen in onvoldoende mate wordt gevolgd is ook de mate waarin een stagnerend leer- en/of ontwikkelproces kan worden gesignaleerd onvoldoende. Daarbij hanteert de school geen criteria over wanneer extra zorg moet worden verleend. Hierdoor is het heel moeilijk om een conclusie te trekken omtrent de aard van de zorgbehoefte.

2.8 De resultaten van de leerlingen liggen niet op het niveau dat mag worden verwacht.

Toelichting:

De opbrengsten van het onderwijs in termen van leerresultaten van leerlingen zijn niet traceerbaar. Daarnaast is voor de twee leerplichtige leerlingen op De Paradox vastgesteld dat het leerstofaanbod niet aan de wettelijke vereisten voldoet en dat hun ontwikkeling onvoldoende wordt gevolgd.

2.9 De school zorgt voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

Toelichting:

Er is een schoolplan 2008-2009. Hierin staan de uitgangspunten en de organisatie van de school beschreven. De in de leerplichtwet genoemde opdrachten voor het onderwijs en het beleid inzake het onderwijs gericht op participatie in de pluriforme samenleving staan niet in het schoolplan vermeld. Wel staat vermeld hoe de school verantwoording aflegt over de kwaliteit van het onderwijs, namelijk via de kringen.

Er wordt op De Paradox geen onderwijs verzorgd door docenten met een lesbevoegdheid voor het voortgezet onderwijs.

3 CONCLUSIES

De Inspectie van het Onderwijs is van oordeel dat de kwaliteit van het onderwijs op De Paradox niet voldoet aan de voor het voortgezet onderwijs vastgestelde minimumnormen. Een aantal antwoorden op de onderzoeksvragen is negatief. De inspectie is dan ook van oordeel dat op De Paradox de kwaliteit van:

- het leerstofaanbod
 - de leertijd
 - het volgen van de voortgang in de ontwikkeling
 - de leerlingenzorg
 - de leerresultaten
 - de kwaliteitszorg
 - de kwaliteitszorg waaronder bevoegdheden
- onvoldoende is gewaarborgd.

Tevens heeft de inspectie in het vervolg van het kwaliteitsonderzoek dat op vrijdag 6 maart 2009 is uitgevoerd vastgesteld dat het onderwijs op De Paradox nog steeds niet voldoet aan de criteria als bedoeld in artikel 1, onder b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969, zoals dat artikelonderdeel thans luidt. In de achterliggende periode is geen voortgang geboekt bij het opheffen van de in april 2008 geconstateerde discrepanties. De inspectie heeft dan ook geen vertrouwen dat hieraan binnen het schooljaar 2008-2009 wel aan wordt voldaan. De inspectie stelt de minister van haar bevindingen en conclusies op de hoogte.

Bijlage 1: Overzicht uitkomsten kwaliteitsonderzoek De Paradox te Vorden

Voor de kolommen met als opschrift 'ja' geldt tevens 'voldoende of in voldoende mate'; voor de kolommen met als opschrift 'nee' geldt tevens 'niet voldoende of niet in voldoende mate'.

Onderzoeksvraag 1	ja	nee
Het leerstofaanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.		●
Deelaspecten:		
1.1 Het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren is dekkend voor de kerndoelen van de onderbouw		●
1.2 Het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren is eveneens gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van één of meer andere vreemde talen dan Engelse taal, en de keuze van die talen is afgestemd op het niveau van het vervolgonderwijs dat aansluitend aan de kerndoelen van de leerling verwacht mag worden.		●
1.3 Het leerstofaanbod aansluitend aan de kerndoelen stelt de leerlingen in staat hun onderwijsloopbaan in het vervolgonderwijs voort te zetten op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden.		●
1.4 De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.	●	
Onderzoeksvraag 2	ja	nee
De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.		●
Deelaspect:		
2.1 De school realiseert voldoende onderwijstijd.		●
Onderzoeksvragen 3 en 4	ja	nee
Het pedagogisch handelen van de leraren/het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.	●	
Deelaspecten:		
3.1/4.1 De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.	●	
3.2/4.2 De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan.	●	
3.3/4.3 De leraren/ de leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels.	●	
Onderzoeksvraag 5	ja	nee
Het didactisch handelen van de leraren ondersteunt het leren van de leerlingen.	●	
Deelaspecten:		
5.1 De leraren stemmen het onderwijsleerproces af op de verschillen in mogelijkheden tussen leerlingen.	●	
5.2 Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven.	●	
Onderzoeksvraag 6	ja	nee
De voortgang in de ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd.		●
Onderzoeksvraag 7	ja	nee
Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende zorg en begeleiding.		●
Deelaspecten:		
7.1 De school signaleert welke leerlingen zorg nodig hebben.		●
7.2 De school bepaalt de aard van de zorg die gesignaleerde leerlingen nodig hebben.		●
7.3 De school voert de zorg daadwerkelijk uit.		●

Onderzoeksvraag 8	ja	nee
De resultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht.		●

Onderzoeksvraag 9	ja	nee
De school zorgt voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.		●
Deelaspecten:		
9.1 De school verantwoordt zich over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.	●	
9.2 Er is een schoolplan waarin is vastgelegd hoe die verantwoording in zijn werk gaat.	●	
9.3 Het schoolplan vermeldt de als criterium in de zin van artikel 1a1, lid 1 van de Leerplichtwet 1969 genoemde opdrachten voor het onderwijs en de eigen schoolgebonden opdrachten.		●
9.4 Het schoolplan geeft een beschrijving van het beleid inzake het onderwijs, gericht op participatie in de pluriforme samenleving.		●
9.5 De school zorgt ervoor dat zij voor wat betreft de bevoegdheden van leraren overeenkomt met een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1° van de Leerplichtwet 1969.		●

Bijlage 2:

Aan de Inspectie van het Onderwijs
Postbus 530
5600 AM Eindhoven

Vorden, 24 april 2009

Betreft: uw brief van 30 maart 2009, met kenmerk 09.H2757339/29RY vo/lg

Geachte,

Wij hebben het concept-rapport van het inspectie-onderzoek van 6 maart jl. in goede orde ontvangen. Een aantal onderzoeksvragen wordt in het concept-rapport negatief beantwoord. Wij zijn van mening dat de formulering en beoordeling van deze vragen slecht past bij ons schoolconcept, waarin wordt uitgegaan van vraaggestuurd onderwijs.

Wij kunnen alle onderzoeksvragen naar eer en geweten positief beantwoorden.

Wij zien bijvoorbeeld dat oud-leerlingen het goed doen in het vervolgonderwijs. Hiervan hebben wij tijdens het inspectiebezoek verschillende voorbeelden gegeven.

Het spijt ons dat er niet meer ruimte is voor een school als de onze, die voor sommige leerlingen een alternatief is voor het reguliere onderwijs.

Het is overduidelijk dat het reguliere onderwijs niet voor alle leerlingen passend is; wanneer de inspectie (en de politiek) open kunnen staan voor alternatieven, zouden er meer mogelijkheden ontstaan.

Met vriendelijke groet,

De begeleiders van De Paradox

P.S. Wij zijn verbaasd dat het concept-rapport over dit kwaliteitsonderzoek uitsluitend aan de directie gestuurd is en niet aan het bestuur van onze school. Ook is alleen de directie om een reactie gevraagd.